

Verslag Raad van Aangeslotenen 25 november 2021

Digitaal via Zoom, 13.15 uur – 15.00 uur

Aanmeldingen van deelnemers: Alphen (Julia Ermens, Jacques Koenen), Baarle-Nassau (Herman Janssen), Bergeijk (Martien Veekens), Berlicum Middelrode De Plaets (Thieu Dollevoets), Diessen (Ad van Doormaal, Ine Gimbrère), Etten-Leur (Piet Paantjens), Heeze-Leende (Klaasje Douma), Goirle (Jan van Eijck), Loon op Zand (Kees Hesselmans), Nuenen (Ruud Bovens, Pieter van den Heuvel), Oosterwijk (Philo IJpelaar – van Mierlo), Onsenoort (Adrie van Bladel, Adrie Verboort), Oosterhout (Frans Timmermans), Overloon-Vierlingsbeek (Lucy Kusters), Riethoven (Christ van Eijk, Jos van de Putte), Terheijden (Johan Bax, Ed Oud), Teteringen (Ad van Beurden), Tilburg (Henk Veltmeijer), Ulvenhout (Gerard Oomen), Valkenswaard (Sjef Tooten), Veldhoven (Tiny Leijten en Ton Sliphorst), Vught (Jozef Kok) en Waspik (Anita Zijlmans).

Aanmeldingen van bestuur: Harrie Boot, Theo Cuijpers, Bart van Eekelen, Henk Hellegers (voorzitter), Ad Jacobs, Pieter Jacobs (penningmeester), Kees van Kempen (secretaris), Ineke Strouken en Otte Strouken.

Afmeldingen: bestuurslid Tjeu van Ras en de deelnemers Aarle-Rixtel, Best, Lith, Nistelrode en Zeeland.

Opening

Voorzitter Henk Hellegers heet alle deelnemers van harte welkom voor deze digitale Raad van Aangeslotenen. Fysiek elkaar ontmoeten kan onder de huidige corona omstandigheden helaas niet plaatsvinden.

Ingekomen bericht

Bericht van Ton Sliphorst uit Veldhoven over het behoud van kerkelijke archieven. Komt aan de orde bij het bespreken van het werkplan 2022.

Jaarplan 2022

Voorzitter geeft een toelichting op het jaarplan 2022.

De hoofdlijnen zijn:

1. Het vieren van 75 jaar Brabants Heem krijgt vooral vorm in de ambitie immaterieel erfgoed meer op de kaart te zetten en de heemkundekringen sterker te maken als het gaat om immaterieel erfgoed. Concreet komt er een boek over Brabantse tradities dat zal worden gepresenteerd op de Raad van Aangeslotenen najaar 2022.
2. Op oorspronkelijk verzoek van de Provincie wil Brabants Heem een voortouw nemen waar het gaat om samenwerken met andere erfgoedorganisaties in de provincie. Het initiatief is ontstaan om Open Monumentendag in het tweede weekend van september uit te bouwen tot het Brabants Erfgoedweekend, meer dan monumenten. Secretaris Kees van Kempen nodigt de heemkundekringen uit de handschoen als een uitnodiging op te pakken en in de eigen gemeente het tweede weekend van september uit te bouwen tot een lokaal feest waar vele Brabanders naar uitzien. Denk niet alleen aan monumenten, maar ook aan immaterieel erfgoed, een boek, een lezing, een wandeling, Groen Brabant, samenwerking met andere verenigingen en lokale bedrijven. Dat geldt ook in 2022 met het thema duurzaamheid. Werk samen met de biologische boeren of maak een boeiend programma over het geografische erfgoed, organiseer een wandeling over de zandpaden, etc. etc. Brabants Heem zal het initiatief ondersteunen via de website, De Koerier en alle 130 deelnemers ontvangen een speciale banner voor het Brabants Erfgoedweekend. Deze worden in januari geleverd en moeten vervolgens hun weg vinden naar de kringen, bijvoorbeeld via regioberaad.
3. Brabants Heem wil een open hand uitsteken naar andere erfgoedorganisaties dan de traditionele heemkundekringen. Denk aan een stichting tot behoud van een gebouw of tot behoud van een traditie. Brabants Heem kan wellicht voor hen ook toegevoegde waarde hebben op het gebied van cursussen, workshops of een netwerkorganisatie. Het moet

nog vorm krijgen. Belangrijk is dat de status van die andere kleinere specifiekere organisaties niet gelijkwaardig zal zijn aan die van de brede heemkundekringen.

4. Het Boekenfonds wordt uitgebreid tot het Brabants Heemfonds en zal voortaan ook vernieuwing ondersteunen. Volgt later in de agenda.
5. De coronaperiode heeft laten zien dat veel heemkundekringen de weg hebben gevonden van de digitale wereld, die vaker inzetten, zowel aangaande de website, aangaande social media als bijvoorbeeld lezingen via ZOOM of TEAMS. De extra aandacht voor digitale mogelijkheden zal niet meer verdwijnen. Brabants Heem wil de ontwikkeling extra kracht bijzetten door digitaliseren explicieter ondersteunen. Denk aan meer heemkundekringen op Memorix Maior en denk aan het digitaliseren van oude tijdschriften.

Ton Sliphorst (Veldhoven) vraagt aandacht voor kerkarchieven. In Veldhoven zijn nog kerkarchieven in kerken die niet meer in gebruik zijn. Er is een risico dat archieven verloren gaan. In de discussie die daarop volgt wordt verwezen naar de verantwoordelijkheid van het kerkbestuur. En als een parochie fuseert met een andere parochie dan fuseert het archief mee. Maar mocht een parochie het archief elders willen onderbrengen, dan zou men kunnen denken aan een Regionaal Archief, maar ook aan het Katholiek Documentatiecentrum in Nijmegen, dat ook voor Brabant actief is. Binnen het bestuur van Brabants Heem is Bart van Eekelen verantwoordelijk voor musea en archieven. Afgesproken wordt dat Ton Sliphorst en Bart van Eekelen elkaar opzoeken om wellicht een plan te trekken.

De Raad van Aangeslotenen stelt het werkplan 2022 vast.

Brabants Heemfonds

De Raad van Aangeslotenen stelt het voorgelegde Reglement Brabants Heemfonds vast. Het vervangt het oude reglement van het Boekenfonds. Voortaan zal het Brabants Heemfonds vooral vernieuwende creatieve activiteiten van heemkundekringen ondersteunen, activiteiten die vervolgens als voorbeeld kunnen dienen voor andere heemkundekringen.

Begroting 2022

Penningmeester Pieter Jacobs geeft een toelichting op de begroting 2022. Met instemming van de Provincie wordt de in coronatijd opgebouwde "corona reserve" benut voor incidentele activiteiten, met name voor het project Immaterieel Erfgoed. Zodra die reserve is uitgeput moet de begroting terug naar het niveau van circa 70.000 euro, liefst met een verder terugdringen van de indirecte kosten.

Jan van Eijck van de heemkundekring Goirle informeert naar In Brabant. Bij de stukken bij de agenda voor deze Raad van Aangeslotenen zit ook een detailbegroting. Voor In Brabant staat 5.500 euro op de begroting.

Theo Cuijpers geeft een toelichting op de in de begroting gehanteerde term "Kempisch geheugen". Dat is de nieuwe naam voor de vroegere Studiekering van Land en Volk van de Kempen, een samenwerkingsverband Nederland – België.

Jacques Koenen van de heemkundekring Alphen vraagt naar een toelichting op reguliere uitgaven versus eenmalige uitgaven. Penningmeester bevestigt dat na de uitwerking van de financiële gevolgen van de corona perikelen 70.000 euro het basisbedrag is voor Brabants Heem.

Ton Sliphorst van Erfgoedhuis Veldhoven toetst of het juist is dat de contributie aan Brabants heem is gebaseerd op ongeveer 50 cent per lid. Er zijn 33.000 leden aangesloten bij de Brabantse heemkundekringen en de contributie-opbrengst is 16.000 euro. Penningmeester bevestigt de contributieregeling: 55 cent per lid, met een minimum van 50 euro en een maximum van 300 euro. Ton Sliphorst geeft aan dat bedrag bescheiden te vinden.

De raad van Aangeslotenen gaat akkoord met de Begroting 2022.

Bestuur Brabants Heem

De Raad van Aangeslotenen gaat akkoord met de herbenoemingen van Ineke Strouken en Tjeu van Ras.

Bart van Eekelen is nieuw in het bestuur voor archieven en musea.

Bart stelt zich voor. Hij is kunsthistoricus en doet op dit moment een studie naar de bouw van het Markiezenhof in Bergen op Zoom. Hij woont in Roosendaal, maar werkt in Bergen op Zoom, bij het Archief. Bart is ook actief voor de heemkundekring Stad en Land van Bergen op Zoom.

De Raad van Aangeslotenen is akkoord met de benoeming van Bart van Eekelen.

Voorzitter geeft aan de statuten en het huishoudelijk reglement toe zijn aan actualisering. De statuten zijn al 30 jaar oud. Bij de actualisering zal ook de benoemingscyclus voor bestuursleden aan de orde komen. Eventuele herzieningen worden uiteraard voorgelegd aan de Raad van Aangeslotenen.

Heemkundekringen stellen zich voor

De Stichting Erfgoed Diessen is al sinds 2019 aangesloten bij Brabants Heem, maar door omstandigheden kan dan de nieuwe deelnemer zich nu pas voorstellen. Voorzitter Ad van Doormaal en Ine Gimbrère presenteren Erfgoed Diessen, onder andere met een speciaal voor de Raad van Aangeslotenen gemaakte film, die te vinden is op de website van Brabants Heem en op youtube <https://www.youtube.com/watch?v=kFdncrRmUuU>

Met trots presenteert Diessen hun Diessenapp, te vinden via de website erfgoeddiessen.nl
Een voorbeeld voor andere heemkundekringen. Van harte aanbevolen.

De Stichting Rythovens Historie is dit jaar lid geworden. Jos van de Putte presenteert de stichting en geeft een overzicht van de activiteiten. De basis is gezelligheid die leidt tot concrete producten als publicaties en recent het doen realiseren van een oorlogsmonument.

Erfgoedhuis Veldhoven is een fusievereniging van drie voormalige stichtingen – aldus secretaris Tiny Leijten – ontstaan exact 100 jaar na het ontstaan van de gemeente Veldhoven. Er is nu bewust gekozen voor de verenigingsvorm met leden die mag leiden tot grotere betrokkenheid.

Ton Sliphorst informeert de vergadering over een initiatief “Verbonden levenslopen”. De ambitie is om de gegevens van zo’n 20.000 mensen uit de lokale doop-, trouw- en overlijdensboeken van 1780 tot 1840 te gaan koppelen met andere bronnen, zodanig dat informatie ontstaat over gezinsconstructies, sociale verschillen, historische geografie, e.d. Ton wil de resultaten ervan te zijner tijd graag delen met andere heemkundekringen, bijvoorbeeld als workshop of via De Koerier.

Versterken heemkundekringen op Immaterieel Erfgoed

Ineke Strouken geeft een korte weergave van een workshop, die in zijn geheel is te vinden op de website van Brabants Heem: <https://vimeo.com/479950599/cb50d1657e>

Ineke doet een oproep aan de heemkundekringen actief mee te doen aan inventarisatie van het Brabants Immaterieel Erfgoed, te beginnen met de informatie die binnen de heemkundekring beschikbaar is, maar zeker ook door informatie op te halen (bij de leden of via de lokale krant) en zeker samen met de organisaties die zich inzetten om tradities door te geven aan volgende generaties.

Brabants Heem heeft al veel gepubliceerd op haar website en zal ook de inventarisatie actief ondersteunen. Als kringen aan de slag willen, dan kunnen zijn met Ineke contact opnemen.

Om het onderwerp nog explicieter op de kaart te zetten wordt in 2022 een boek gepubliceerd over Brabantse tradities, waarvoor de heemkundekring eerder dit jaar een schrijven hebben ontvangen om actief mee te doen.

Sluiting

De vergadering maakt geen gebruik van de rondvraag.

Voorzitter sluit de vergadering door eenieder te danken voor de deelname en de inbreng.

w.g. Henk Hellegers, voorzitter
w.g. Kees van Kempen, secretaris